

[Finansministeren.]

ud i salgsåret, hvis det er skatteyderens erhverv at handle med sådanne formuegenstande, eller hvis han har købt dem i spekulationsøjemed. I alle andre tilfælde er fortjeneste ved salg af disse aktiver indkomstskattefri.

Medens det som regel nok lader sig afgøre, om det er en skatteydners erhverv at drive handel med formuegenstande af en eller anden art, volder det i praksis meget store vanskeligheder at bedømme, om en formuegenstand er erhvervet i spekulationsøjemed eller ikke. Det vil jo dreje sig om enkelte salg, der foretages kortere eller længere tid efter erhvervelsen, og det vil altid være særdeles vanskeligt at finde frem til, hvilke motiver skatteyderen har haft ved købet. Ofte vil der vel have været flere motiver til stede. Man kan jo have købt en fast ejendom både for at få et passende udbytte af den anbragte kapital og samtidig i håbet om engang at kunne sælge ejendommen med fortjeneste. Hvis det første motiv har været afgørende, slipper man helt for skat af fortjenesten. Hvis det andet motiv derimod har været bestemmende — hvad der jo i øvrigt ofte vil være svært at bevise — rammes hele fortjenesten af den progressive indkomstbeskatning i et enkelt år. Ved realisationsgevinster må man altså ofte vælge mellem fuld indkomstbeskatning i et enkelt år og fuldstændig skattefrihed på et meget usikkert grundlag ganske som i de tilfælde, hvor arbejdsgiveren udbetaler en funktionær et engangsbeløb ved fratræden.

Der er for mig ingen tvivl om, at det — i hvert fald i disse grænsetilfælde — ville være et fremskridt altid at kunne benytte en proportional beskatning.

Med hensyn til aktier betyder de foreslåede regler, at vi kan komme væk fra den urimelige beskatning, der nu rammer aktionærer ved et selskabs likvidation. Selv om en aktionær har købt sine aktier til en kurs langt over pari, skal han betale den progressive indkomstskat af alt, hvad han ved likvidationen får udloddet ud over aktiernes pålydende. Dette betyder, at han kan blive indkomstbeskattet også i de tilfælde, hvor han faktisk lider tab ved likvidationen, fordi han får udloddet mindre, end han i sin tid gav for aktierne.

Det vil dog vist være rimeligere, om en aktionær, hvad enten der er tale om salg eller likvidation, kommer til at betale en passende proportional skat af den værdistigning på aktierne, som har fundet sted, medens han har ejet dem. Den foreslåede kapitalvindingsskat vil endvidere lette løsningen af problemet om beskatning af friaktier.

En kapitalvindingsskat vil imidlertid ikke alene rationalisere beskatningen i tilfælde, hvor der i forvejen er tale om skattepligt; den gør det tillige muligt at beskatte de ofte meget betydelige fortjenester ved realisation af fast ejendom og værdipapirer, som efter de gældende regler kan indkasseres skattefrit.

Mod en beskatning af disse gevinster er det gjort gældende, at sådanne realisationsgevinster alene skyldes den almindelige prisstigning, og at en kapitalvindingsskat i disse tilfælde derfor ville blive en skat på forringelsen af pengeværdien.

Jeg synes imidlertid, at man ved denne betragtning ganske overser, at værdistigningerne som allerede nævnt kan have andre årsager end den almindelige stigning i prisniveauet, og at der i mange tilfælde vil være tale om fortjenester, der er langt større end den almindelige prisstigning, som har fundet sted i den tid, sælgeren har ejet det pågældende aktiv. Jeg behøver vist blot som eksempel herpå at henvise til den udvikling i kurserne på skibsaktier, der har fundet sted på børsen i den seneste tid.

Selv om man ser væk fra disse forhold og regner med, at fortjenesten kun svarer til den almindelige prisstigning, må man imidlertid tage i betragtning, at den person, som indkasserer realisationsgevinsten, næsten altid opnår en særlig debitorgevinst. Dette vil være meget almindeligt ved salg af fast ejendom, der jo praktisk taget altid er prioriteret. Køber man en uprioriteret ejendom for 100 000 kr., og sælger man den efter 10 års forløb for 125 000 kr., efter at prisniveauet i denne periode er stegt med 25 pct., vil ejerens formue reelt være uforandret. Hvis ejendommen derimod var prioriteret med 80 000 kr., ville skatteyderens avance ligeledes være 25 000 kr.; men sætter man dette beløb i forhold til de 20 000 kr., han i så fald har haft anbragt i